

Coronavirus SARS-coV-2. Bones pràctiques organitzatives per a l'oficina de farmàcia

Versió de 13 d'abril de 2020

Actualització a 13 d'abril en base a les informacions al darrer document del Consell de Relacions Laborals de Catalunya

Aquest document **no és un protocol d'actuació sanitària davant del Coronavirus SARS-coV-2**. Només pretén donar algunes pautes organitzatives i informatives per afrontar aquest important desafiament sanitari des de l'oficina de farmàcia.

1. Formeu-vos i informeu-vos:

És fonamental que tot l'equip de l'oficina de farmàcia estigui format i informat, de manera actualitzada, sobre el Coronavirus SARS-coV-2 pel que fa a simptomatologia, mesures preventives, àrees d'especial afectació, actuació davant d'un cas sospitós. Tant pel propi equip com per poder informar a la ciutadania.

Per això, cal que consulteu diàriament la informació disponible al web del Departament de Salut:

<http://canalsalut.gencat.cat/coronavirus>

Descarregueu-vos el document *Recomanacions per a farmacèutics d'oficina de farmàcia*, elaborat pel Departament de Salut i el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya, i garantiu que sigui conegut per tot l'equip de l'oficina de farmàcia:

http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/recomanacions-farmacia-coronavirus.pdf

Atès que la situació de la malaltia pot anar variant, és important una actualització diària davant l'eventualitat de canvis en els protocols d'actuació. Us recomanem consultar el Canal Salut del Departament de Salut, les webs dels col·legis oficials de farmacèutics i de la Federació d'Associacions de Farmàcies de Catalunya.

2. Consciencieu-vos:

Estem davant d'un repte sanitari important i el farmacèutic és un dels professionals sanitaris més accessibles per al ciutadà. És molt important fer valer el paper del farmacèutic com a agent de salut i actuar amb la màxima professionalitat i voluntat de servei.

3. Actueu segons els protocols:

El document *Recomanacions per a farmacèutics d'oficina de farmàcia* estableix les pautes d'actuació sanitària en matèria d'informació i atenció a la ciutadania des de l'oficina de farmàcia. Actueu d'acord amb el que aquest document estableix.

4. Designeu un responsable:

Designeu un farmacèutic responsable dins l'oficina de farmàcia per coordinar les actuacions davant del Coronavirus SARS-CoV-2. Si és possible, cal que hi hagi també una segona persona dins l'equip que pugui assumir, en cas necessari, aquesta funció.

5. Elaboreu un Pla de contingència intern:

És molt important que la farmàcia estigui preparada per afrontar els diversos escenaris de futur que es puguin produir. Per això és molt útil elaborar un Pla de contingència adaptat a les característiques de cada oficina de farmàcia.

Per a la preparació del Pla de contingència, cal tenir en compte els següents principis:

- ✓ Implicar tot l'equip en el disseny i la implementació del Pla;
- ✓ Identificar activitats essencials i prioritàries (punts crítics);
- ✓ Garantir una reserva estratègica de mercaderies o productes essencials;
- ✓ Estar atents a les comunicacions d'entitats oficials per assegurar l'actualització de tot l'equip.

6. Definiu els punts crítics:

La farmàcia ha d'estar preparada davant la possibilitat que part del seu equip no estigui disponible a causa de la malaltia, la suspensió del transport públic, el tancament d'escoles o altres eventualitats.

Per tant, en el Pla de contingència és important identificar els punts crítics. És a dir:

- Quines activitats a la farmàcia són fonamentals i quines es poden reduir?
- ✓ Identifiqueu activitats secundàries que poden passar a un segon pla.
- ✓ Designeu un segon responsable per a totes les activitats essencials que actualment només realitza un empleat.
- Necessitat d'ajustar l'escala de l'equip davant d'un eventual absentisme

- ✓ Elaboreu una llista amb el contacte de tots els membres de l'equip.
- ✓ En la mesura que les dimensions de la farmàcia ho permetin, establiu torns diferenciats entre el personal per reduir possibles contagis.
- ✓ Cal informar als empleats que pot haver-hi una necessitat d'ajustar els períodes de vacances i descansos, per absència d'altres companys.

Quins són els recursos essencials per garantir la resposta de la farmàcia al Coronavirus SARS-CoV-2?

- ✓ Assegureu-vos que l'equip coneix els procediments a adoptar davant d'un cas sospitós.
- ✓ Garantiu la disponibilitat de solució antisèptica en llocs estratègics.
- ✓ Garantiu la implementació dels procediments de neteja i desinfecció periòdiques (és a dir, el nomenament d'un responsable i la definició de freqüència) del lloc d'atenció, caixers o altres terminals de pagament, entre d'altres. La neteja i desinfecció s'ha de realitzar amb un desinfectant inclòs en la política de neteja i desinfecció del centre. Aquests virus s'inactiven després de 5 minuts de contacte amb els desinfectants normals com el lleixiu domèstic o amb una solució d'hipoclorit sòdic que contingui 1.000 ppm de clor actiu (dilució 1:50 d'un lleixiu amb una concentració de 40-50 g/litre preparat recentment). El personal de neteja ha d'anar protegit adequadament.
- ✓ Garantiu la ventilació adequada dels locals, natural o general forçada.
- ✓ Reduïu la possibilitat de contacte interpersonal.
- ✓ L'ús d'eines, equips de treball, material d'oficina, telèfons, etc. serà preferiblement individual. En cas contrari caldrà descontaminar-los després de cada ús.
- ✓ Evitar, sempre que sigui possible, traslladar material o equips fora d'un àrea concreta.
- ✓ Prohibir les visites externes no relacionades amb la feina.
- ✓ Si la valoració del risc per infecció per SARS-CoV2 indica la necessitat d'utilitzar equips de protecció individual front el risc de contagi per coronavirus, caldrà garantir la seva distribució i que els treballadors i treballadores estan correctament formats i informats sobre el seu ús.
- ✓ En locals amb accés al públic s'adoptaran mesures per garantir la distància de seguretat o instal·lar elements de separació tant entre les persones treballadores així com entre la clientela.

Cal tenir en compte mesures en relació amb la mobilitat de les persones treballadores:

- ✓ Flexibilitzar els horaris d'entrada i sortida per evitar les hores punta del transport públic i evitar aglomeracions.
- ✓ Quan s'utilitzi vehicle particular cal viatjar en solitari, mantenint mesures higièniques abans d'accedir al vehicle i també en baixar (neteja de manetes, volant, palanca de canvi, neteja de mans, etc.). Poden desplaçar-se dues persones en el mateix vehicle particular si

desenvolupen l'activitat laboral al mateix centre de treball i sempre respectant la mesura d'un ocupant per filera de seients i situats a la distància màxima (en diagonal una de l'altra).

- ✓ Reduir el nombre de desplaçaments a través de mesures organitzatives i de flexibilitat que permetin reduir el nombre de dies que cal presència física al centre de treball.

Pel que fa al transport públic:

- ✓ Eviteu utilitzar el transport públic si us trobeu malament o pertanyeu a un grup de risc o si teniu algun símptoma compatible amb la malaltia.
- ✓ Si us heu de desplaçar, eviteu les hores punta si us és possible.
- ✓ Preveieu un temps més llarg de l'habitual per a fer els desplaçaments en transport públic. Us podeu trobar amb limitacions d'accés i controls de seguretat.
- ✓ Porteu mascareta mentre utilitzeu el transport públic, tant dins dels vehicles com a les estacions, parades i passadissos.
- ✓ Procureu mantenir una distància de seguretat amb els altres usuaris del transport públic.
- ✓ A l'interior del tren, el metro o el tramvia, distribuïu-vos en tota la longitud del vehicle, mantenint la distància de seguretat amb d'altres usuaris.
- ✓ En els serveis en autobús respecte la distància de seguretat, no seieu en els seients confrontats amb altres usuaris si estan ocupats i en la mesura possible seieu en fileres diferents a les d'altres usuaris. Si s'assoleix l'ocupació màxima, no hi pugueu i espereu el següent.
- ✓ Quan sortiu del transport públic, renteu-vos bé les mans amb aigua i sabó o amb un gel hidroalcohòlic de seguida que pugueu.

7. Prepareu-vos davant d'eventuals casos dins de l'equip:

El Pla de contingència ha de preveure les accions davant d'un presumpte cas de Coronavirus SARS-CoV-2 entre els professionals de la farmàcia.

D'aquesta manera:

- ✓ Tots els empleats de la farmàcia han d'informar, el més ràpidament possible, d'una situació de malaltia que encaixi en la definició d'un cas sospitós (febre, dificultat per respirar o tos, o els que determinin les autoritats sanitàries). En aquest cas:
 - Cal que retorni al domicili habitual i, allí, faci autoaïllament domiciliari
 - Cal que es descarregui l'app *stopcovid19cat*, introdueixi el CIP i ompli el qüestionari clínic.
 - Un cop al domicili cal que truqui 061 Salut Respon o al seu centre d'atenció primària de referència i que descrigui la clínica que presenta, i a més, **indiqui que treballa en una oficina de farmàcia i que per tant forma part dels serveis essencials**. Els telèfons actualitzats en tot moment dels centres d'atenció primària estaran disponibles al Canal Salut.

- ✓ El seguiment i l'alta seran supervisats pel professional sanitari corresponent. En els casos confirmats o probables es farà l'estudi i maneig de contactes estrets. Per tant, és possible que es posin en contacte amb la resta de treballadors/es de l'oficina de farmàcia.
- ✓ Els contactes estrets (contacte a <2 metres de 15 o més minuts)
 - D'un cas possible (només símptomes clínics) haurien de romandre al domicili i complir amb les mesures de distanciament social durant 14 dies.
 - En els casos confirmats per una prova PCR els contactes estrets seran informats i seguits pel Servei de Vigilància Epidemiològica, si així ho creu convenient

Al mateix temps, cal:

- ✓ Procedir a l'autoaïllament domiciliari del cas de possible infecció per SARS-CoV-2.
- ✓ Esperar confirmació (o exclusió) de la sospita i seguir les instruccions de l'autoritat sanitària sobre els procediments a adoptar.
 - S'ha establert que totes aquelles situacions de malaltia i aïllament com a conseqüència del coronavirus seran determinades com a **incapacitat temporal per contingència comuna amb efectes econòmics d'accident de treball**. Per tal d'obtenir el certificat d'incapacitat temporal en motiu de contagi o contacte de SARS-CoV-2, cal posar-se en contacte telemàtic (per telèfon o e-Consulta) amb el professional de referència del centre d'atenció primària. Recordeu que els telèfons actualitzats en tot moment dels centres d'atenció primària estaran disponibles al Canal Salut.

El Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions ha emès una sèrie d'instruccions que busquen aclarir el procediment de remissió de parts dels serveis públics de salut (SPS) per coronavirus, tot conforme al Reial decret llei 6/2020, de 10 de març. Aquestes instruccions són les següents:

Han de ser els metges d'atenció primària els que emetin els parts de baixa en tots els casos d'afectació per coronavirus, tant en les situacions d'aïllament com de malaltia. En cap cas els parts de baixa/alta podran ser emesos per les mútues, l'Institut Social de la Marina o empreses col·laboradores.

La contingència a complimentar serà sempre la de malaltia comuna.

Tanmateix, els efectes econòmics seran els d'accident de treball. Això suposa una millora de la prestació tant per a les persones aïllades com per les infectades pel coronavirus, ja que passen a percebre des del dia següent al de la baixa laboral, el 75% de la base reguladora, amb càrrec a l'Administració.

PIMEC disposa d'un canal d'informació útil per a resoldre dubtes en relació amb aquestes qüestions:

<https://www.pimec.org/ca/covid-19-coronavirus>

Davant l'obligació de confinament o aïllament, el teletreball pot ser una alternativa, d'acord amb la normativa laboral, a la Incapacitat Temporal i suspensió del contracte de treball. En concret, en aquells casos en què no hi ha una patologia incompatible amb el treball, o bé, quan l'aïllament no és incompatible amb la possibilitat de realitzar-lo per mitjans no presencials. En aquells casos en què s'opti per aquesta mesura s'acordarà la forma i condicions de prestació d'aquest tipus de treball anteriorment descrites.

En matèria laboral, és important també està informat, per això cal conèixer les *Recomanacions per a empreses i persones treballadores sobre actuacions vinculades a les situacions que es puguin produir per l'efecte del coronavirus SARS-CoV-2*, consensuades entre Generalitat de Catalunya, patronals i sindicats:

<https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/coronavirus/recomanacions-empreses-treballadors-crl.pdf>

En cas d'haver-se de plantejar mesures de flexibilitat interna, és especialment d'interès la informació recollida a partir de la pàgina 16 d'aquest document.